مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

پیکار پامیر کانادا ۲۰۲۱/۰۵/۰۱

جرقهٔ دیگری در تاریکی ذهنیت تاریخی ما

اوراق دست داشتهٔ رویداد های آغازین قرن بیستم کشور را برگردانی نموده بودیم. صفحات مربوط به حرکت مشروطه خواهی، مرگ امیرحبیب الله خان و زعامت فرزند آزادیخواهش (اعلیحضرت امان الله) و سایر فرود و فراز سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن دوران را نیز مرور کرده بودیم.
صفحات تکان دهنده تر اوراق تاریخ دوران پادشاهی نادرشاه و صدارت برادرش سردار محمد هاشم خان را نیز همین اکنون در دست داریم و تصویر چوبه های دار، تجسم سلولهای مخوف زندان ارگ و اسمای انبوهی از زندانیان عدالتخواه، منجمله شهید (مهدی جان چنداولی) مشروطه خواه و آزادی طلب سرزمین بلا کشیدهٔ ما را نیز در ذهن و ضمیر ما حک کرده ایم که چگونه به امر نادرشاه، نخست به سلول زندان ارگ افگنده شده و سپس با تعداد دیگری از مردان سرفراز میهن به شمول محمد ولیخان دروازی درمیدان دهمزنگ کابل به حلقهٔ سپرده شدند.
فراموش نمیکنیم وقتی "حواله دار" زندان ارگ نزد مهدی جان می آید تا او را به اعدامگاه انتقال دهد، مهدی جان رو به هم سلولی اش (صبور غفوری) نموده، میگوید: " من درحالی کشته میشوم که همسرم جوان و فرزندانم (یونس جان و آصف جان) بسیار خورد استند. اگر از زندان رها شدی در مورد فرزندان صغیرم توجه نمایی !
این مقدمه ای مختصر را به این منظور نوشتم تا خوانندهٔ ارجمند بداند که همان آصف جان صغیر و یتیم، پس از شهادت پدر و تحت اداره و توجهٔ خاص مادر آگاه و مهربانش آهسته آهسته راه رشد و جوانی می پیماید و باز هم بر اثر اصرار مادر شکیبای خودش، راه و رسم افتخار آمیز پدر خویش (مهدی جان) را درپیش میگیرد، مبارز وآزاده و عدالت خواه بار می آید و تخلص (آهنگ) را برگزیده، به مبارزهٔ ضد استبدادی و ضد بیعدالتی در کنار سایر مردان مبارز میهن ادامه میدهد و همانند پدر شهیدش به زندان رفته و از راه و رسمی که برگزیده، هرگز بر نمیگردد تا اینکه همین چند سال قبل در دیار غربت دیده از دنیا فرو می بندد که روانش شاد باد !

جولان شوق باک ندارد ز خار و خس　　مشکل ز پیش پا کند اندیشه گرد باد

مژدهٔ طبع جلد اول کتاب تاریخی این مرد مبارز تحت عنوان (تاریخ افغانستان - یادداشتها و برداشتها) در روز های پسین بگوشها رسید و علاقمندان امور تاریخ افغانستان عزیز را در داخل و خارج کشور خوشنود گردانید.
نگارنده که یکی از شاگردان و علاقه مندان علم تاریخ و باز، نیازمند مرور تاریخ سرزمین اجدادی خویش است، این اثر تازه و ارزشمند را بر اثر توجه فرزند دلسوز و با مسؤولیت زنده یاد آهنگ (رتبیل آهنگ) و لطف برادرزادهٔ محترمش (جناب جبران مهدوی) در شهر تورنتو بدست آوردم و مطالعهٔ آنرا بدون تعلل و با اشتیاق تمام آغاز نمودم.
نخست از همه باید گفت که این کتاب درمحتوای ۵۵۰ صفحه با استفاده از کاغذ اصل و پشتی محکم و با سلیقهٔ کامل از طرف مؤسسهٔ نشر واژه در کابل به تعداد ۱۰۰۰ جلد به طبع رسیده است.
رتبیل آهنگ فرزند بادانش زنده یاد (آهنگ) که امور نشر و پخش کتاب را با همت بلند و احساس مسؤولیت خاص به عهده گرفته است، در بخشی ازمقدمهٔ آن یاد آور میشود که " ...جمعاً مدت چهار سال را در بر گرفت تا ما توانستیم در پهلوی مشغولیت های روزمره، تمام نوشته های پدر را مرتب کرده و برای تصحیح و چاپ در اختیار داکتر موسوی بگذاریم." حال ملاحظه میشود که علی رغم آنکه رتبیل عزیز، مدت چهارسال را در جمع آوری و مرتب سازی نوشته های پدر سپری نموده است، همان ضرب المثل مشهور" دیر آید درست آید" در این زمینه مصداق یافته است. یا بعبارهٔ دیگر، با آنکه مدت زیادی را در بر گرفت، ولی اثر خوب و شایسته ای بمیدان آورده شده است.
زنده یاد (آهنگ) خود در پاراگراف پایانی مقدمهٔ خویش چنین تذکر میدهد: ".. این نوشته به سه قسمت تقسیم شده است که هم مستقل میباشد و هم از لحاظی با هم ارتباط دارند که عبارت اند از :
نام تاریخی و باستانی کشور ما
تذکر از بعضی شاهان ابدالی تا ختم جنگ جهانی دوم
دورهٔ پس از جنگ جهانی دوم و تأثیر ایدیولوژی های بیگانه تا کودتای هفتم ثور

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

زنده یاد آهنگ در بخش نخست کتاب، روی نام تاریخی کشور ما و شناسایی آن به نام "فلات شرقی ایران" تأکید می ورزد و اسناد و دلایلی هم ارائه میکند. البته این موضوع ازدیدگاه برخی از مؤرخان کشور، قابل تأمل و درنگ بوده و یقیناً راه بحث و نقد نزد ذوات محقق و تاریخ نگار کشور باز می باشد.
در بخش دوم، موضوعات تاریخی کشور را از تشکیل دولت جدید افغانستان توسط احمد شاه ابدالی تا آغاز سلطنت نادرشاه مورد بررسی دقیق و مستند قرار میدهد و بخش سوم را بگونهٔ دلچسب تر و مدلل تر توضیح مینماید؛ زیرا خاطرات، شنیده گیها و چشمدید های شخص خودش را نیز موقع نگارش به یاری طلبیده است .
"تاریخ افغانستان - یادداشتها و برداشتها" تألیف زنده یاد محمد آصف آهنگ، در ردیف کتابهائی مانند "افغانستان در مسیر تاریخ" و " افغانستان درپنج قرن اخیر" از ارزش و اهمیت تاریخی برخوردار است.
نگارنده درعین حالیکه کار و تلاش فرزندان برومند زنده یاد آهنگ (رتبیل آهنگ و شفق آهنگ) و توجه جناب عسکر موسوی در ویرایش اثر را شاد باش میگویم، حصول و مرور این کتاب پُر اهمیت تاریخی را برای همهٔ هموطنان گرامی، بخصوص برای نسل جوان افغانستان بسیارضروری می دانم.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دليکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولـئ